

Kord, kui Benet oli neliteist, sõitsid nad rongis, olid üksi vagunis ja Mopsa oli tahtnud teda kõõginoaga läbi torgata. Pigem siiski ähvardanud. Benet oli imestanud, miks tema on kaasa võtnud nii suure käekoti, pealegi punase, mis tema riietusega üldse ei sobinud. Mopsa oli kisanud ja naernud ja öelnud koledaid asju ja pannud siis noa käekotti tagasi. Aga selleks ajaks oli Benet olnud juba nii hirmul, et tõmbas hädapidurit, mille kohta Mopsa hiljem ütles „sidenöör“. Rong jäi seisma, asjaosalistele tuli kaela sekeldusi ning isa oli olnud vihane ja süngelt kurb.

Ta oli selle suurel määral unustanud. Aga Mopsat Heathrows oodates tuli kõik äkki talle elavalt meelde. Ta oli pärast seda Mopsaga palju koos olnud, elanud temaga sama katuse all ja näinud, kuidas too võis muutuda, ja siin piirde taga ootas ta koos plakatitega giidide, rahutute indialaste ja ärimeeste naistega sallide, rätikute, lehvivate paelte ja pulstunud juuksepahmakaga kaju. James tikkus kärust välja, sest ta ei näinud allpool toimuvat ja see ei meeldinud talle. Benet võttis lapse sülle, toetas ta ühele puusale ja hoidis teda käega kinni.

Siin ootamine oleks pidanud olema erutav. Esimeste inimeste ilmumine tolliala piirava seinaga tagant oli mõnevõrra dramaatiline, otsekui oleksid nad kusagilt vabadesse pääsenud. Benetile meenus, kuidas ta kord ootas siin Edwardit ja kui imeline oli olnud tema nägemine. Kõik need inimesed voorimas mööda, kõik need tundmatud ja võõrad, ja siis Edward, nii tõeline Edward, nagu oleks tema ainukesena olnud värviline ja kõik teised must-valged.

Mopsa ootamine oli teistsugune. Ka Edwardi ootamine, kui see oleks mõeldav, poleks nüüd enam samasugune. Maailmas polnud kedagi peale Jamesi, kelle ootamine oleks samasugune, ja ta ei teadnud mingit põhjust, miks James peaks kunagi kusagil mujal olema. Igal juhul mitte paljude aastate jooksul. Ta soris käekotis, võttis taskuräti ja pühkis poisil nina. Vaene James. Aga ta oli ikkagi ilus nagu alati, kuigi ta nägu oli kahvatu ja nina punane.

Üks paar tuli välja, mõlemad vedamas ratastel kohvrit. Nende järel oleval naisel oli väike kohver ühes käes ja reisikott teises. Raske oli öelda, kumb oli salongipagas ja kumb äraantav. Mõlemad sobisid omavahel; need olid helepruunist materjalist, võib-olla plastikust, võib-olla nahast. Naine oli ilmetu, värvitu ja luitunud. Ta kahvatud silmad käisid ringi, peatusid Benetil ja tundsid tolle ära. Niipidi oli see hea, sest Benet poleks teda tähele pannud.

Jah, see oli Mopsa. See oli tema hullumeelne ema, kes teda suudles, naeratas ja lõi käega, kui James talle ei vastanud ja näo Beneti öla vastu peitis. See oli Mopsa, lohakavõitu hallis kostüümis ja roosas siidpluusis, kuldne nõel krae küljes, juuksed lühikeseks lõigatud ja hõbedaseks tuhmunud.

Benet pani kohvrid kärusse, kasutades seda pagasi veeretamiseks. James, kes nohises ja vaatas suuri silmi uudishimulikult uut tundmatut vanaema, oli tal süles. Mopsa oli hakanud erksalt ja vetruvalt kõndima. Ta hoiak oli sirge ja pea püsti. Minevikus oli ta vahel loivanud, vahel tantsinud, lennelnud ja õõtsunud, kui oli Isadora Duncani tujus, aga ta polnud kunagi käinud erksalt nagu tavaline naine. Benet mõtles, et siis, kui ta ise oli väga noor, võis ema siiski seda teha, ja ta püüdis end tagasi mõelda aega kakskümmend aastat tagasi. See oli olnud nii ammu. Ainuke asi, mis talle meenus, oli see, kuidas ta ihaldas endale normaalset ema nagu teistel, kelle jaoks see oli loomulik. Praegu, kui ta oli kakskümmend kaheksa, polnud see enam tähtis, tundus, et tal on siiski ema. Ta ei silmitsenud enam Mopsat ja küsis isa järele.

„Isaga on kõik korras. Ta tervitab sind.“

„Ja kas teile tõesti meeldib elada Hispaanias?“

„Ei saa öelda, et poleks tagasilööke, aga isal pole kolm aastat olnud astmahooge. See hoiab mindki vormis.“ Mopsa naeratas rõõmsalt, nagu tema enda haigus oleks samuti vaid mingi astma. Ta rääkis nii, nagu üks naaber Edgware'is oli rääkinud. Benet mõtles, et ta on nagu proua Fenton, nagu keskealine kodupere-naine. „Minu meelest on tobe tulla siia nende testide pärast,“ ütles Mopsa. „Mul pole enam midagi viga, ma ütlesin neile seda, aga nemad ütlesid, et see ei tee midagi halba ja puhkus poleks paha. Aga nojah, mul on ju kogu aeg puhkus. Kas me läheme metroosse? Ma pole seitse või kaheksa aastat metrooga sõitnud.“

„Mul on auto,“ ütles Benet.

Teismelisena oli ta vahel endale üha korranud, et ta ei tohi ema vihata. See sisendamine ei viinud sageli kuhugi. Siis ta ütles: „Aga ta on haige, ta ei saa sinna midagi parata, ta on hull.“ Ta oli mõistnud ja andestanud, aga ta ei tahtnud olla koos emaga. Kui ta läks ülikooli, lubas ta, et tuleb koju vaid lühikesteks vaheaegadeks, ja nii ta ka tegi. Ta isa läks pensionile ja vanemad ostsid väikese maja Marbella lähistel. Mopsa nägu ja käeseljad olid Lõuna-Hispaania päikese käes pruunistunud. Benet tõstis Jamesi teisele puusale, poisil oli nina märg ja ta klammerdus ema külge.

„Ta on kõvasti külmetanud,“ ütles Mopsa. „Ma ei tea, miks sa ta niisuguse külmega kaasa võtsid.“

„Mul polnud teda kellegi juurde jätta. Sa ju tead, et ma kolisin.“

Auto tagaistmel oli lapsetool, kus James harilikult mõnusasti istus. Benet pani ta rihmaga kinni ja tõstis Mopsa pakid pagasi-ruumi. Talle oleks meeldinud, kui ema oleks istunud taha Jamesi kõrvale, aga Mopsa oli juba eesistmel, rihm kinni ja paksudes mustades nahkkinnastes käed süles. Talle ei tulnud pähegi Jamesiga rääkida. Poisil tagaistmel oli paha olla, ta aevastas aeg-ajalt ja virises vaikselt. Benet rääkis temaga, kui autot juhtis, näidates inimesi, koeri ja maju, kõike, mis võinuks last huvitada, aga varsti sai ta aru, et Mopsa oli pahane. Mopsa tahtis ise rääkida oma muredest ja

lootustest, Hispaaniast ja nende majast ja sellest, mida ta kavatseb teha Londonis. Äkki Benet taipas midagi, millele ta kunagi polnud mõelnud. Arvatakse, et vaimuhaiguse väljaravimise või leevendamise järel on inimene kena, isetu, arukas, meeldiv ja mõistlik. See ei ole nii. Ja miks peakski olema? Psühhoosi all võib peituda nii normaalne vastikus kui ka normaalne meeldivus. Mitte et Mopsa oleks vastik, kaugel sellest. Mopsa oli, oli olnud ja tavatses olla hull, aga kui hullumeelsus taandus, ilmus välja ülim egoist, kes arvab, et kogu maailm tiirleb tema ümber.

Maja Hampsteadis, Vale of Peace'is tundus ikka veel olevat võõras koht, kuhu tulla. Benet oli siia kolinud vaid kolm päeva tagasi. Ta juhtis auto kõrgete künkanõlvade vahel olevasse kitsasse käiku, mis viis nõmme äärel olevasse asumisse. Ta oli pool elu unistanud siin elamisest alates sellest, kui tuli sõpradega laadale, mida alati peeti riigipühade aegu Spaniards Roadi kõrval. Kui see ei olnud enam tühi fantaasia, kui see sai võimalikuks, oli ta hakanud plaane tegema. Aga Mopsa polnud ilmselt kunagi kuulnud sellest paigast täis kastaneid, mägivahtraid ja kiirjaid mände, kus sinised mälestustahvlid meenutasid surnud poeete, üht kunstnikku, paari impressariot. Et Shelley oli ujuatanud tiigil paberist laevu ja Coleridge oli siin rohuplatsil istudes alustanud veel üht maagilist teost, mis jäi lõpetamata, olid nopped kirjandusvallast, millest Mopsa midagi ei teadnud. Autost väljunud, silmitses ta Beneti kõrget ja kitsast viktoriaanlikku villat kerge pettumusega. Mida ta oli lootnud? Kas *art deco* paleed Bishop's Avenue'l?

„Nojah, ega ma ei lootnudki midagi liiga ambitsioonikat, olete ju beebiga ainult kahekesi.“

Benet mõtles ust lukust lahti keerates, et James pole enam mingi beebi. Poiss oli aasta ja üheksa kuud vana, ütles küllalt palju sõnu ja sai aru veelgi rohkematest. Ta ronis mööda trepiastmeid üles, kodus olemise üle õnnelik ja ilmselt mäletades teda ootavaid aardeid, suure soklikorruse köögi ja mänguruumi põrandal laiali olevaid lelusid. Mopsa astus temast üle, et ukseni jõuda.

Benet mõtles, kaua läheb, enne kui ema lapse isa puudumise jutuks võtab. Nagunii oli ta hoolimata paranemisest, mitte piisavast, mitte kunagi piisavast paranemisest jäänud tüüpiliseks eelarvamuste küüsis olevaks äärelinna keskealiseks naiseks ja hakkab teda ahistama. Benet ei suutnud uskuda, et talle ei meenutata Edwardit, abieluvälise sünnitamise ebaseaduslikkust, et teda ähvardatakse sellega, et poisi kasvukeskkond pole normaalne, kui tal on ainult ema. Ta oli siiski rõõmus, et tulnud oli Mopsa, aga mitte isa. Too ei suutnud ikka veel uskuda Jamesi olemasolu.

Maja polnud veel elamiskõlblik. Kastid ja karbid lahti pakkimata esemete, köögitarvikute, portselani ja klaasi ning sadade raamatutega olid ikka veel eesruumis. Enne lennujaama minekut oli Benetil jäänud pooleli raamatute sättimine riulitele, mis ta oli lasknud ehitada tulevasse töötuppa, ja mingisuguse kataloogi koostamine. Põrandal olid laiali tema kuueteistkümnnes keeles avaldatud menukaima romaani „Abielusõlm“ köited, mille müügitulu oli lubanud tal osta selle maja. Ta sulges ukse, et James ei tuleks pehmeaaneliste raamatute keskele möllama.

James seevastu oli möllamisest veel kaugemal, kui ta oli olnud autos. Benet oli arvanud, et ta tormab oma uusima mänguasja juurde, milleks oli seitsme spektrivärvi ja kaheksanda kullakarvalisega märgistatud oktaaviga ksülofon, aga laps oli istunud oma väikesesse korvtooli ja imes põialt. Ta nina oli jälle märg, ja kui Benet ta sülle võttis, kuulis ta, et laps hingab raskelt. See polnud just ragin, aga õhu liikumise heli seal, kust midagi kuulda poleks tohtinud olla. Suures soklikorruse ruumis oli soe ja õdus ning päikesepaistelise päeva tõttu küllalt valge. Benet oli lasknud seintele kinnitada tammepaneelid ja põrandale tumepunase vaipkatte ning ehitada sinna suure kapi Jamesi mänguasjade jaoks.

Mopsa oli pannud oma pakid tema jaoks valmis seatud tuppa, tuli reipalt trepist alla ja ütles: „Nüüd läheme kõik välja sööma.“

„Minu meelest ei tohi ma last jälle õue viia. Ta ei ole päris terve. Me võime siin süüa. Ma kavatsesin ise lõunat teha.“

Mopsa polnud rahul. „Isegi minu Hispaania standardite järgi pole *külm*.“ Ta tõi kuuldavale naerupahvaka, mis kõlas metalselt nagu küsülofoni kõige madalam heli. „Sa oled vist liiga hoolitsev ema.“

Benet ei vastanud. Ta ise oli üllatunud, et niivõrd lapsest hoolis. Muidugi mõista oli ta selleks valmis olnud. Otsustanud vallalise naisena lapse saada, oli ta kavatsenud temale täielikult pühenduda, pakkuda talle ideaalse lapseõlve, suurima armastuse ja materiaalse kindlustatuse. Ta polnud siiski aimanud, kui palju on selleks vaja, kui täielikult ta kiindub pojasse kohe pärast tema sündi.

Ta tegi lõunat. Supp, täisteraleib, pardipasteet ja salat endale ja Mopsale, munapuder, röstsiaa ribad ja šokolaadijäätis Jamesile. Mopsa seadis end sisse kõõgi teises otsas oleva akna alla toolile, kus tema selja taga paistis väike eesaed ja kivimüür, ning hakkas lugema lennukisse kaasa võetud raamatut. Ta polnud tahtnud Jamesi sülle võtta. Benet surus pahameele alla, sundis end mitte seda tundma. James võttis oma lemmiktoidust vaid paar suutäit.

„Ta peab magama,“ ütles Mopsa.

Benet mõtles, et küllap tal on õigus, kuigi kahtlustas, et ema tahab pigem poisist lahti saada. Jamesi magamistoa oli ta esimesena korda teinud ja see oli ainuke, kus polnud lahti pakkimata kasti. Benet pistis lapsele pihku lemmikmänguasja, painduvate käppadega pehme tiigri, ja pani ta hellalt asemele. Jamesile ei meeldinud päevane magamine, ja kui seda püüti teha, ajas ta end kohe istuli ja sirutas käed nõudlikult välja. Sedapuhku jäi ta koos tiigriga nii, nagu ta pandi. Ta nägu punetas, otsekui oleks tegemist purihammaste lõikumisega. Benet arvas, et midagi tõsist pole karta. Ta oli lapse lasknud vaksineerida kõikvõimalike haiguste vastu. Poisi kopsud olid külmetamise puhul alati veidi muret teinud. Nüüd saatis lapse sissehingamist vihin. Benet istus voodi kõrval viis minutit, kuni poiss uinus.

„Ma ei kujutanud ette, et sul on nii tugevad ematunded,“ ütles Mopsa. Ta oli tulnud kaootilisse elutuppa, kus pudelid polnud veel oma kohtadel, ja valanud endale brändit. Ta polnud kunagi

olnud suur alkoholisõber, kaugel alkoholismist, aga talle meeldis tipsutada ja vahel mõjus see talle veidralt. Benetile meenus, kuidas nad kunagi koos isaga olid püüdnud Mopsat eemal hoida šerripudelist. Nüüd venitas Mopsa suu ebamääraseks tobedaks naeratuks ja paotas värisevad huuled: „Sageli on nii, et sa ei taha neid, aga hakkad neid armastama, kui nad tulevad.“

„Ma tahtsin Jamesi,“ ütles Benet ja viis jutu teemale, mis tema teada emale meeldis. „Räägi neist testidest, mida sulle tehakse.“

„Seal Hispaanias pole mingeid vahendeid. Ma olen alati rääkinud, et mul on puudu mingist ensüümist või sellesarnasest, see on kõik, ja nüüd paistab, et nad on hakanud minuga nõustuma.“

Mopsa oli aastaid oma haigust eitanud. Kõik teised olid haiged või pahatahtlikud või ei suutnud temast aru saada. Kui ta aga enam ei saanud oma ebanormaalsust eitada, kui ta selgetel perioodidel meenutas oma painajalikke kogemusi, ei pidanud ta põhjuseks psühhoosi, vaid mingit puudujääki kehakeemias.

„Võtame näiteks George III,“ ütles ta harilikult. „Aastaid arvati, et ta on hull. Nad tekitasid talle põrgupiinu. Nüüd aga teatakse, et tal oli porfüüria ja ta oleks täiesti terveks saanud, kui talle oleks antud seda, mida ta keha vajab.“

Võib-olla oli tal õigus. Aga ükskõik, millisest eluliselt tähtsast aimest tal ka vajaka polnud, näis nüüd see puudujääk olevat üsna loomulikul moel vähenenud. Et Mopsa rääkis soravalt, kirjeldas üksikasjalikult teste ja sai üsna hästi aru neile järgnevatest keerukatest protsessidest, oli ta Beneti meelet tervem kui kunagi varem. Isegi ta rohekassiniste silmade pilk polnud enam klaasistunud ja oli asendunud normaalsemaga.

Mopsa vaatas toas ringi. „Kus televiisor on?“

„Mul polegi.“

„Kas sa tahad öelda, et sul pole televiisorit? Mina ei saa üldse ilma elada, kuigi Hispaanias on saated väga viletsad. Ma lootsin Inglismaa telesaadete peale. Miks sul televiisorit pole? Sa ju ometi saad endale seda lubada.“

„Ma kirjutan siis, kui James magab, see tähendab õhtuti, ja mul pole telesaadete jaoks aega.“

„Ta nüüd magab. Kas sa tahad kirjutada? Ära pane mind tähele. Ma olen vakka ja loen oma raamatut.“

Benet raptutas pead. Kirjutamiseks oli vaja iseäralikke tingimusi – teatavat üksiolemist, mõtisklust soodustavat ümbruskonda, teatud vaimuvalmidust – ja ta polnud võimeline seda seletama kellelegi, kes pole ise asjaga seotud, kõige vähem Mopsale. Pealegi oli ta äärmiselt ebaharilikus olukorras nagu keegi, kes on pannud kirja mõned mälestused ja tähelepanekud – antud juhul viibimisest koos Edwardiga Indias –, koostanud nendest pigem lõbu pärast romaani ja leidnud äkki, et ta on bestselleri autor. Tõelise menuka bestselleri. Nüüd pidi ta kirjutama midagi uut, kui just mitte „Abielusõlme“ väärilist, siis ikkagi midagi võrreldavat. Ta oli tüüpiline esikraamatu autor, kellel lasub „teise raamatu“ koorem. Ja see oli raske isegi siis, kui ta oli rahulik ja James magas.

Nüüd meenus talle, et laps on maganud juba kaks tundi. Ta läks trepist üles teda vaatama. James magas ikka veel, ta nägu oli punane ja ta hingas raskelt. Beneti meelest oli ta Edwardi sarnane, iseäranis huulte kuju ja lauba vormi poolest. Kui ta ühel päeval on täiskasvanu, on tal samasugune „Inglise džentelmeni“ välimus nagu Edwardil, linakarva kollased juuksed, kindla vaatega sinised silmad, tugev lõug – ja ehk midagi muud peale välimuse, midagi enam kui isal.

Lapse ärkamist oodates seisis ta akna alla ja vaatas loojuvat päikest. Taevas läks punaseks, kui päike silmapiiri alla vajus. Nüüd oli see tumekuldne, hallide pilvevöötidega, Vale of Peace'i tiigi pinnal sätendasid valguslaigud. Mändide rivi teisel kaldal seisis musta ja liikumatuna kollase ja halli taustal. See oli hea koht elamiseks, kena koht Jamesile kasvamiseks. Ta oli teinud targa valiku.

Mingi üksikasi, mida ta nägi, ehk vast mändide rida või lihtsalt mõte lapsepõlvest ja kasvamise keskkonnast viis ta mõtted kohutava õhtupoolikuni Mopsaga. Ta polnud sellele mõelnud aastaid.

Nüüd meenus see talle äärmise selgusega, kuigi juhtus üheksateist või kaksikümmend aastat tagasi. Kas ta aga mäletas, mis tegelikult juhtus? See oli Mopsa hullumeelsuse, tema skisofreenia esimene ilming, mida Benet oli näinud. Ta oli siis kaheksane ja tema väike sugulane kolmene või neljane. Mopsa oli viinud nad nende Colindale'i maja söögituppa, lukustanud ja riivistanud ukse, helistanud Beneti isale tööle ja teatanud, et tapab lapsed ja siis iseenda. Aga võib-olla oli Mopsa vaid ähvardanud, et ei tule koos lastega enne sealt välja, kui mingi tema nõudmine on täidetud? Tegelik versioon oli ilmselt midagi vahepealset. Aga miks siiski oli söögitoa ukse riiv? Ja Benet mäletas selgesti, kuidas Mopsa võttis sahtlist noad, kuidas väike sugulane karjus ja Mopsa taris raskeid mööblitükke – puhvet, mingi teine kapp – Prantsuse akende alla. Kõige paremini oli tal meeles, kuidas uks purunes pilbasteks ja onu sellest sisse murdis, tema järel ka isa. Nad polnud väljast abi kutsunud; kahtlemata oli neil häbi ja hirm tagajärgede pärast. Keegi ei saanud viga ja Mopsa oli hiljem nii rahulik, nagu poleks midagi juhtunud. Järgmisena hakkas ta varastama. Polnud enam võimalik vihjata, et midagi on vaja – midagi mõistlikku –, ja Mopsa kohe varastas selle. Benetil oli meeles, kuidas isa ükskord kiitis plaati, mida ta kusagil külas olles oli kuulnud, seal oli mingi kuulus klassikaline lugu, tõenäoliselt Händeli „Veemuusika“. Mopsa oli näinud kurja vaeva, et seesama salvestus poest leida, ja kui see õnnestus, siis ta varastas plaadi, kuigi oleks võinud selle ka osta. Ta varastas kingitusi neile, keda armastas, ja ühe psühhiaatri sõnul lisas varguse riskielement kingile tema silmis väärtust. Sellest ajast alates oli Mopsa seisund väljendunud mitmel erineval moel: ootamatu vägivald, tegelikkusest eemaldumine, seletamatud „hullud“ teod ...

James keeras külge, tõusis istuli, rõõgatas vihaselt ja hõõrus rusikatega silmi. Ta kisa läks üle kõhaks ja raginaks rinnus. Benet võttis ta sülle ja hoidis oma õla vastas. Lapse rind oli kui kõlakast, mis tegi peaaegu muusikalisi helisid. Mõte kutsuda külalisi –

hea viis õhtu mööda saata nüüd, kui Mopsa käitus mõistlikult – ei olnud enam asjakohane. James oli kõvasti külmetanud ja tema eest tuli terve õhtu hoolitseda.

Maja oli väga soe. Benetil oli hea meel, et ta oli enne sissekolimist lasknud keskkütte korda teha. Mopsa toa uks oli lahti, ta pakkis seal oma kohvrit lahti ja oli kui mõistliku, üsna tavalise koduperenaise musternäidis. See oli kahtlemata roll, mida ta mängis, oli võib-olla mänginud aastaid. Minevikus olid erinevad rollid tema puhul tavapärased, kõik siiski osakesed sellest siin. Või oli see lõpuks tegelik Mopsa, kes on endalt maha raputanud vaimuhaige isiksuse kihid?

Nüüd oleks tema tegelik nimi Margaret sobinud talle hoopis paremini kui see, mis on seotud metsikuse ja nõiakunstiga, iidsete tegelastega, naiste häbitoolidega, vesiliku silma ja konna varbaga. Ta nimi ei olnud pärit siiski „Macbethist“, vaid „Talvemuinasjutust“, milles ta viieteistaastasena mängis koolis Mopsa rolli. Ema nimega harjunud, nagu teised Mary või Elizabethiga, mõistis Benet siiski äkki, et see on ebarealistlik ja sobimatu, miski, millest tuleks loobuda nagu heledast juuksepahmakast. Mopsa kõhn ja teravate joontega nägu oli tõesti nõiale sobilik, ja kui Benet lapsepõlves nägi teda noore ja ilusa nõiana, siis nüüd oli see vananemise tõttu mõnevõrra pehmenenud. Lõuajoon polnud enam kange ja lai, huuled olid vähem kokku pigistatud. Korratult lõigatud juuksed tegid ta veidi haletsusväärseks, aga ilmselt mitte rohkem kui iga teise temaealise naise, kellel pole siin elus eesmärki ja keda eriti ei armastata ega vajata.

Kööki tulles oli Benet üllatunud, kui nägi teda endale teed teemas. Harilikult Mopsa laskis end teenindada, ükskõik kus ta ka poleks viibinud. Benet mõtles, et siis, kui James veidi paraneb, lähevad nad kolmekesi välja. Poiss oli juba küllalt suur, et teda huvitavatesse kohtadesse kaasa võtta, sellega võiks vähemalt alustada. Nad võiksid pärast Mopsa visiiti haiglasse kusagil lõunat süüa, ja kui ilm on sama ilus, nagu see oli olnud tol päeval, võiksid

nad minna Hampton Courti. Ta teadis, et väikesed lapsed jäävad haigeks ja paranevad kähku. See õhtu aga paistis osutuvat raskeks. Paari päeva pärast peab ta leidma võimaluse televiisor üürida.

„Millal ta magama läheb?“ küsis Mopsa.

„Harilikult pool seitse, aga täna ilmselt mitte.“

„Sa hellitad ta ära.“

Benet ei vastanud ja Mopsa hakkas arutama, kuidas minna haiglasse, kus esimesed testid tehakse. Tee sinna oli nii pikk ja metroos oli „kõik muudetud“ pärast seda, kui ta Londonis oli elanud. Ta uuris metroo kaarti ja linnaplaani. Benet ütles, et ta võib ema haiglasse viia autoga, ja kui James pole kaasa sõitmiseks küllalt terve, leiab ta kellegi lapse juurde.

Kui ta oli elanud Tufnell Parki korteris, leidis ta lapsehoidja teises trepikojas elavate teismeliste tüdrukute seast, kes tahtsid teenida. Siin oli hoopis teine lugu. Ta ei tundnud kedagi. Tal polnud ka väikeste lastega sõpru peale Chloe, kes praegu oli puhkusele sõitnud.

Mopsa aimas ta mõtteid: „Kas sa ei leia tänaseks kedagi? Mulle meeldiks välja süüa minna.“

„Ma ei saa last maha jätta.“

Benet otsustas Mopsa mossitamisest mitte välja teha. Igal juhul aga polnud küsimus selles, kas olla Jamesiga või jätta ta kellegi hoolde, vaid selles, et tuli teha midagi otsustavamalt. Poisi laup oli kuum ja niiske. Ta hingamine oli raske ja rinnust kostsid kiunuvad helid. Ta oli hakanud ksülofoniga mängima, aga ronis peagi Beneti sülle, tema rasket hingamist katkestasid lämbumisega segatud nuuksed.

„Ma pean arstile helistama.“

„Kell on seitse. Ega sa ometi hakka ületöötanud meest tülitama selle pärast, et beebi on külmetanud.“

„Arst on naine,“ ütles Benet lühidalt. Vanasti polnud mõtet Mopsa peale vihastada, veel vähem kannatust kaotada. Harilikult viis see teda meeheitlikku, pöörasesse paanikasse. Nii oli see küll

aastaid tagasi, aga vanad harjumused on visad taanduma. Benet tahtis võtta telefonitoru, aga just siis kostis helin.

„See on su isa.“

Oligi. Mopsa näis rahul olevat. Ta tähtsustas alati üle tema suhtes üles näidatavaid hoolitsuse ja tähelepanu märke.

„Tere, isa, kuidas läheb?“ Benet pidi telefonitoru Jamesist kaugemale viima, sest too nuttis valjusti ja lohutamatult. „Palun vabandust, siin vaene James tõstab häält. Ta on külmetanud.“

Kuigi midagi nii dramaatilist nagu pere rüpest väljaheitmine või avalik hukkamõist polnud juhtunud, oli isa siiski olnud šokeeritud ja raevunud, kui ta rasedaks jäi ja Jamesi sünnitas. Asja tegi veelgi hullemaks see, et ta oli haritud ja nüüd ka jõukal järjel olev naine, kes elas ühiskonnas, kus oli igasuguseid võimalusi takistada abieluväliste laste sündi. Isa polnud kunagi Jamesi nime suhu võtnud. Kui poiss oli hiljuti hakanud tundma huvi telefoni vastu ja tahtis ema vestluskaaslasega rääkida, oli vanaisa olnud häiritud, vastas järsult, haugatas mõne halloo ja hüvasti torusse ning nõudis ähkides, et Benet jätkaks. Nüüd, kui ta kuulis Jamesi külmetusest, ütles ta vaid: „Aahah. Nojah.“ Sellele järgnes piinlik paus. „Kuidas ema on? Kas jõudis kenasti kohale?“

„Kenasti. Kas tahad temaga rääkida?“

Sedapuhku oli paus lühem, aga siiski olemas. Kahtlemata oli John Archdale oma naist kunagi armastanud. Sellest ajast saadik oli ta pidanud palju üle elama. Naine polnud milleski süüdi, temale pidi kaasa tundma, ta oli ju abitult haige, aga nüüd oli armastuse asemel kohusetunne; isa kandis risti, mis läks iga aastaga raskemaks. Praegu oli tal väike hingetõmbeaeg, mida ta veetis oma emigreerunud semudega, mängis bridži, lubas endale napsi Miramari baaris. Naise hääle kuulmine poleks teinud tema õhtut meeldivamaks. Benet ei saanud midagi parata.

„Ainult paar sõna,“ ütles isa.

Minevikus oli Benet aeg-ajalt kuulnud ema karjumas isa peale ja sõimamas teda roppude sõnadega, millest „sitakott“ ja

„järe mõrtsukas“ olid ühed leebemad. Nüüd võttis Mopsa toru ja asus mõistliku koduperenaise rolli.

„Tere, kallis.“

Järgnes lühike vestlus. Benet oli solvunud, et kordagi ei mainitud Jamesi nime. Poiss oli nüüd vakka – see tähendab, et ei nutnud enam – ja toetus raskelt tema vastu, hingetõmbed lausa korisemas.

„Jah, päris kena lend oli. Üht asja võib öelda lennureisi kiituseks, et see ei kesta kaua. Mul oldi ilusasti vastas ja toodi siia. Jah, hommikul, kell kümme hommikul. Äkki sa helistad homme uuesti? Head aega siis.“

Ta pani toru hargile ja jäi vaatama Benetit, kellel oli laps süles. Ta näol oli see vabisev, otsekui nutma puhkemisele eelnev ilme, mida Benet juba vanast ajast tundis ja mis ennustas meeleolu muutust. Äkki hakkas Mopsa rääkima kiiresti ja valjul, igal juhul mitte hullumeelse häälel.

„Ma ei olnud sulle hea ema, Brigitte. Ma tean. Ma jätsin su hooletusse – no pigem ei pööranud sulle küllalt tähelepanu. Sa ju tead, ma olin haige, ma olin haige ammu enne seda, kui teie isaga sellest aru saite. Mul oli puudu sellest hormoonist või mis see oli, see puudus mul ja mõjus sedaviisi. Ma ei olnud hea ema. Tead, ma olin kadunud hing. Kas sa saad mulle andestada?“

Mopsa tundepeersused viisid Beneti alati segadusse. Muu hulgas tundis ta end ebamugavalt ja tõredalt ka sellepärast, et ema oma stressikriisides kasutas alati tema vihatud eesnime, millest ta Mopsa eeskujul järgides oli kodunt ära minnes kohe loobunud. Benet oli kondine, pikakoivaline, teravate näojoonte ja sirgete tumedate juustega. Kuidas oleks ta võinud taluda uute sõprade imestust ja pakkuda neile lõbu sellega, et oli nime saanud Bardot' järgi?

Ta oli pahane, aga pidi sellest üle saama vaese Mopsa pärast. Ja Mopsa seisis seal oodates, armastuse ja rahustamise järele janunedes ning hingates peaaegu sama raskelt nagu James.

„Kas sa annad mulle andeks, Brigitte?“

„Mul pole midagi andeks anda. Sa olid haige. Pealegi, sa polnud sugugi halb ema.“ Jamesi vastu õlga surudes sundis Benet end püsti tõusma ja pani teise käe ümber ema õlgade. Mopsa värises ja võdises nagu hirmunud loom. Benet embas nii ema kui ka Jamesi. Ta suudles Mopsat põsele. Tolle nahk oli kuum, kuiv ja veidi tukslev. Aga Mopsa kahvatusinised silmad olid selged, tasakaalukad ja mõistlikud. „Mul pole sulle midagi andeks anda, usu mind,“ kordas Benet. „Ja nüüd unustame selle.“

„Ma teen sinu jaoks kõik siin ilmas, kõik, et sa õnnelik oleksid.“

„Ma tean.“

Benet istus uuesti telefoni juurde, kohendas Jamesi oma süles ja valis arsti numbri.